

Izhaja — Izvzemli ponedeljek — vsak dan s jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošljejo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolit se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska Edinost. — Tisk tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, po leta L 32.— in celoletno L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. smrtne, zakvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavezan, mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. besed, najmanj pa L 2.—. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Zasramovanje avtonomije

Včeraj smo sporočili naši javnosti, da namerava skupina kapitalističnih spekulantov vzeti gorški deželi vse njeno vodno bogastvo. Ni še bila napisana zadnja vrsta o tem poniževalnem dogodku, ko smo prejeli vest, da se je izvršil nad našim ljudstvom iz nova napad, ki spada med najtežja in najbolj predrzna nasilstva, ki smo jih doživeli v novi državi. Senator Salata, načelnik urada za nove pokrajine, je razglasil po italijanskem časopisu, da sta predložena kralju v podpis dva dekreta o deželni avtonomiji našega ozemlja. Našemu ljudstvu se podeli glasovni dekret avtonomija, katere bistvo obstaja v tem, da se avtonomija popolnoma odpravi. Generalnem civilnemu komisariatu, ki ga imenuje Rim in ki ni odgovoren ljudstvu, temveč vladi, se odkaže večja oblast, kakor jo je imel doslej in Mosconi stopi na mesto prejšnjega cesarskega namestnika. Deželni glavariji ki so se odbirali izmed deželnih poslancev in bili potemtakem v gotovem oziru od ljudstva odvisni, se odpravijo. Deželni zbori, v katere je volilo ljudstvo svoje zastopnike, se odpravijo. Mesto od ljudstva voljenih deželnih zastopnikov bodo poslovali še nekaj časa od vlade imenovani »deželni odbori«. Vlada je nadalje določila, da bo pri generalnem civilnem komisariatu v Trstu ustanovljena posebna posvetovalna komisija, ki ne bo mogla prav ničesar ukrepati in ne bo smela v nobeni stvari odločati. In te brezpomembne in nič vredne komisije ne bo volilo ljudstvo, temveč bodo njeni člani od vlade imenovani. Ta komisija je nov, povečan ljudski zastop za celo Julijsko Benetijo. To je resničen in pravi ljudski zastop, ker stopajo z njim

po pravicah našega ogoljufanega ljudstva. O novi občinski avtonomiji, ki je ravnotako kakor ta imenitna posvetovalna komisija pravi posmeh vsake ljudske samouprave, bomo govorili pozneje.

Poglavitna vsebina nove deželne avtonomije, s katero hoče nova država osrečiti naše ljudstvo obstaja tedaj v tem, da se poveča oblast generalnega civilnega komisariata, ki postane cesarski namestnik. Dobili bomo cesarskega namestnika. To je vse. Vse komisije, vsi začasni »deželni odbori« so le navadno zasmehovanje in preziranje našega naroda.

Naše ljudstvo je sedaj na jasnem. Sedaj ve, kaj ga čaka v novi državi. Dekreta, s katerima se bo »uredila« samouprava Primorske, sta gospodarska, socialna in politična klavnica našega ljudstva. V imenu vsega, kar nam je svetega in draga, v imenu vsega, kar preveča in polni do globine naše ljudstvo, dvigamo odločen in svečan protest proti krivici in nasilju, ki nam ga hoče namiriti gospod Salata. Odgovor na nameravane gospoda Salate ne more biti drugo kakor vihar ljudskega ogorčenja, ki se z naravno, nezadržano silo dviga od Predila do Kvarnera. Za te lepe dobrote naše ljudstvo ne bo poznalo drugega kakor preziranje. Surov in nasilen rop, ki se misli izvršiti nad pravicami naše dežele, mora gnati ljudstvo v obupni srd, ki ga nobena sila ne more ublažiti. Vi, gospodje, imate moč in oblast v rokah, Vi napravite lahko z nami, kar hočete. Toda vedite, da bo naše ljudstvo smatralo sedaj in vselej in za vse čase to vašo »avtonomijo« za eno največjih in najbolj grozljivih krivic naše zgodovine.

niti ugoden položaj, ki je nastal za njo sprito takšnega zadržanja Ogrske.

DUNAJSKO NOVO MESTO, 31. Posadka Dunajskega Novega mesta je bila pojačana. Po navodilu medzvezniške komisije se za sedaj ne bo poslalo vojaštvo na pomoč orožnikom.

Ogri se opravičujejo

DUNAJ, 31. »Politische Korrespondenz« javlja, da je bil ogrski poslanik na Dunaju pri kancelarju Schoberju ter mu je izrazil obžalovanje ogrske vlade radi dogodkov v zapadni Ogrski. Dostavil je, da upa, da se bo položaj v kratkem bolj razjasnil, kajti dosedanje vesti so deloma zlonamerne.

Potniki, ki so prišli z Odenburga, pravijo, da se avstrijskim uradnikom, ki so ostali v mestu, ni zgodilo nič hudega.

Madžarski teror na zapadnem Ogrskem

DUNAJ, 31. Iz onega dela zapadne Ogrske, ki je še vedno v madžarskih rokah, prihajajo vesti o groznem teroru, ki ga tam razširili madžarski vojniki. Madžari so, kakor znano, zasedli Sopronj in okolice, kjer je prišlo do precej hudih spopadov z avstrijskimi orožniškimi oddelki, ki so morali opustiti nadaljnje zasiedanje Avstriji prisiljene dežele. Madžarske čete pod vodstvom zloglasnega nadporočnika Hejssata in majorja Ostenburga so začele naravnost divjati nad nemškimi prebivalstvom zapadne Ogrske, kakor divjajo nad jugoslovanskim prebivalstvom v Baranji, zapuščeni od jugoslovanskih čet. Sploh si je vedenje madžarske vojske v Baranji in zapadni Ogrski zelo podobno, samo z razliko, da so Madžari Baranjo zakonito prevzeli, dočim so del zapadne Ogrske zasedli v zadnjem hipu, da se z orožjem v roki zoperstavijo avstrijski vojski, ki je prišla po nalogu entente, da zasede deželo, prisojeno po mirovni pogodbi Avstriji. Prebivalstvo krajev, kamor so prišle madžarske tolpe, je večinoma zapustilo svoje domove in živino ter zbežalo v Avstrijo. Večino mladih ljudi so Madžari odvedli neznanu kam. Cesta, ki vodi iz Ebenfurta v Neufeld je polna dolgih begunskih vrst. Po nekaterih vaseh so Madžari zažgali hiše. V Sopronju se ne upa nihče na ulico iz strahu pred madžarsko soldatesko, ki divja po mestu. Enake razmere so tudi v sopronjski okolici. Vas Sv. Margarita je bila že zasledena avstrijske vojske, toda že nekoliko ur pozneje je vdrla v vas tolpa kakih 60 madžarskih vojakov, ki so spodili avstrijske orožnike iz vasi. Major Ostenburg je baje izjavil, da bo osvobodil tekom treh dni zapadno Ogrsko od Avstrijcev.

Na Dunaju vlada zaradi dogodkov na zapadnem Ogrskem veliko razburjenje. »Arbeiter Zeitung« ugotavlja, da se je tudi madžarska vlada postavila na stran »vstašev« Hejssata in Ostenburga in se s tem uprila izvršitvi mirovne pogodbe. List poziva entento, naj naredi tej madžarski igri konec. In če so velike entente države preveč obzirne nasproti Madžarski, bi morala posredovati Mala ententa, predvsem Jugoslavija, ki je morala na podlagi trianonske pogodbe zapustiti Pečuh, dočim je Horthyjeva vojska vključ v tej pogodbi še vedno v Sopronju.

Socialnodemokratska stranka je medtem izdala na svoje člane ta le proglas: »Del zapadne Ogrske je bil zaseden po Nemški Avstriji, zasedbo velikega dela dežele pa so Horthyjeve tolpe nasilno preprečile. Nemškoavstrijska socialna demokracija se je borila že od časa poloma dalje za samoodlobo zapadne Ogrske. Tudi danes zahtevamo, da odloži zapadnoogrsko ljudstvo samo potom svobodnega ljudskega glasovanja o svoji pripadnosti. Toda pod terorjem Hejssata in Ostenburga je vsako svobodno ljudsko glasovanje nemogoče. Najprej se mora zapadna Ogrska osvoboditi od madžarskih morilskih tolpe. Entente države so prevzele dolžnost, da odvzamejo zapadno Ogrsko Horthyjevi Madžarski in jo izročijo Nemški Avstriji. Prosimo delavstvo Nemške Avstrije in Zapadno Ogrske, da mirno pričakuje izid pogajanj z entento. Medtem pa se mora v onem delu zapadne Ogrske, ki ga je Madžarski že zapustila, ustanoviti nova uprava. Ta čas so nemškoavstrijski orožniki, železničarji, ostni in brzojavni uradniki že prevzeli odgovorno službo v zapadni Ogrski. V kratkem pride na pomoč orožnikom, ki so se te dni tako hrabro borili za osvoboditev zapadne Ogrske, republikanska vojska, kateri so doslej reaktionarne intrige (proglas cilja na krščansko socialno stranko. Pr. ur.) branile, da prevzame obrambo zapadne Ogrske.«

Proglas poziva nato vse uradnike, ki so prevzeli težko službo v zapadni Ogrski, naj jo izvršujejo vestno, brez ozira na stranko in narodnost, da bo ljudstvo videlo razliko med demokracijo republiko in terorjem plenečih in morečih Horthyjevih tolpe.

Nikolihi nasilstev proti ljudstvu zapadne Ogrske — nadaljuje proglas — toda največjo odločnost proti Horthyjevim banditom! Morilke tolpe, ki ogro-

žajo varnost naših organov v zapadni Ogrski, so naši smrtni sovražniki. To so isti, ki drže madžarsko delavno ljudstvo že dve leti osuženo in zlostavljeno. To so oni isti, ki ogrožajo tudi republikansko ustavo Nemške Avstrije. Horthyjevi agenti, ki so ostali v deželi se morajo nadzorovati! Kdor sabotira našo upravo v zapadni Ogrski, ali pa ogroža varnost naših organov, se mora postaviti na varno! Kjer nas Horthyjeve tolpe silijo k boju, mora vsak na svojem mestu vršiti svojo dolžnost. Zavedajoč se, da Horthyjeve tolpe ne ogrožajo samo zapadne Ogrske, temveč tudi našo republikansko svobodo in s tem vso bodočnost našega napredka!

Proglas zaključuje s toplim pozivom naj delavstvo na zapadnem Ogrskem, vztraja na prvih postojankah.

Avstrijska vlada je medtem poslala poslaniški konferenci protest proti razdelitvi zapadne Ogrske v dve zoni, katerih ono namerava obdržati Madžarska kot zalog za nekaj avstrijski dolg.

Ogrska

Mir med Ogrsko in Zedinjenimi državami podpisan

BUDIMPEŠTA, 31. Posebna mirovna pogodba med Zedinjenimi državami je bila podpisana v ponedeljek popoldne. Pogodbo sta podpisala ogrski minister za zunanje zadeve Banffy in ameriški komisar Grandsmith.

Švica

Bivši cesar Karel bo lahko ostal še nekaj časa v Švici

BERN, 31. Ker španska vlada še ni naznanila svoje odločitve, ali sprejme bivšega avstrijskega cesarja na španska tla ali ne, je švicarska vlada začasno podaljšala rok cesarjevega prebivanja v Švici, dokler ne pride odgovor španske vlade. Obenem je švicarska vlada naprosila špansko vlado, naj čimprej naznani svojo odločitev. Vlada bo izdala o tej zadevi posebno uradno poročilo.

Nemčija

Notranje homatije v Nemčiji. — Odredbe proti nacionalističnim listom

BEROLIN, 31. Na podlagi odloka o varovanju notranjega reda je vlada prepovedala izdajanje desetih nacionalističnih listov v Berlinu, Spandau, Monakovem, Hamburgu in Stuttgartu za dobo 14 dni.

Demokratska stranka je izdala proglas, v katerem pravi, da popolnoma odprava stopanje vlade, ter poziva prebivalstvo, naj se strne v enotno vrsto proti sovražnikom sedanje nemške ustave.

Danes popoldne je bilo ustavljeno delo skoraj v vseh delavnicah in javnih napravah. Velike množice delavstva in drugega občinstva se zbira k napovedanim shodom, katerim bodo sledile demonstracije za republiko.

Erzbergerjeva morilca aretirana?

BEROLIN, 31. Policija je aretirala dva mladonča, bivša dijaka vojaške šole v Lichterfelde, ki sta na sumu, da sta umorila poslanca Erzbergerja. Njuna prikazen odgovarja na splošno opisu morilcev.

Francija

Medzvezniška pomoč Rusiji

PARIZ, 31. Noulens je bil izvoljen za predsednika mednarodne komisije za pomoč Rusiji. Včeraj je imela komisija sejo, na kateri je rekel Noulens, da zavezniki vpoštevajo rusko kriv, ki je bila prelita za skupno stvar. Nato je opisal strašen položaj v stradalih pokrajinah ter je dostavil, da je treba pomagati iz človekoljubja in radi tega, da se Evropa zavaruje proti groznim posledicam, ki bi nastale za vso Evropo, ako se pustijo Rusiji brez pomoči. Odbor bo sprejemal darove posameznih vlad in človekoljubnih ustanov ter bo skrbel za to, da se bodo pošiljale pravično razdeljevale brez ozira na sloj in na politično prepričanje.

Anglija

Neredi v severni Irski

DUBLIN, 31. Prednočnim je prišlo v Belfastu do hudih spopadov med protestanti in katoličani. Protestanti so v več ulicah streljali proti hišam katoličanov. Ti poslednji so odgovarjali s samokresi in bombami. Včeraj so se neredi ponovili v še večji meri. Šest oseb je bilo ubitih in mnogo ranjenih.

Irsko vprašanje — Odgovor angleške vlade na zadnje pismo De Valere

Preteklo nedeljo smo objavili besedilo pisma irskega prvaka De Valere, ki je vsebovalo odgovor irskega parlamenta na znani Lloyd Georgejev predlog od 10. julija t. l. Da bo vrsta listin, ki se nanašajo na to zanimivo in zgodovinsko važno pregovornjajo med Anglijo in Irsko, popolna, objavljamo danes točno besedilo Lloyd Georgevega odgovora od 26. avgusta. Ta lista se glasi:

Gospod! Vaše pismo od 24. avgusta, ki sem ga prejel včeraj, je angleško vlado globoko razočaral. Vi govorite o nekakih pogojih za sestanek med na-

ma, kakor da bi se sploh ne bil vršil noben sestanek. Moram Vas torej opozoriti na tole: Ko sem Vas pred šestimi tedni povabil, da me pridite obiskati, niste stavili tedaj prav nobenega predhodnega pogoja nobene vrste. Vi ste pršli na moje vabilo v London in ste se pogovarjali z menoj pri treh sestankih, ki so trajali precej dolgo. V mojih predlogih, ki sem Vam jih stavil po teh sestankih, sem popolnoma in simpatično upošteval Vaše naziranje, kakor ste mi ga bili obrazložili. Kakor sem Vam že rekel, dotični predlogi niso bili nikakor stavljeni v duhu kake kupčije, temveč: sinošli moji tovariši in jaz v našem prizadevanju za spravo med interesi Anglije in Irske do skrajne meje, ki je v naši oblasti. Naši predlogi prekašajo vse dosedanje predloge in ves omikani svet jih je odobril kot svobodoljubne. Celotisti krogi, ki odobravajo najbolj pretirane zahteve Ircev, jih smatrajo za največ, kar more angleška vlada po pameti nuditi, in za največ, kar more Irski po pameti pričakovati. Edina kritika, ki sem jo slišal dosedaj o teh predlogih, je prišla od tistih, ki mislijo, da je svobodoljubnost predlogov večja, kakor bi zahtevala modrost in pravičnost. Vaše pismo nikakor ne upošteva tega in bojim se, da bi bila nova pogajanja prazna, dokler se ne napravi kak določen korak naprej proti sprejetju kake podlage za pogajanja.

Vi pravite, da zahtevajo naši predlogi, naj se Irsko odpoje svojemu začajajo ločene države, in dalje, da grejo ti predlogi za tem, da se Irski spravi v podrejen položaj. Resnica pa je drugačna. Uredba, ki smo jo načrtali v njenih glavnih obrisih, bi dala Irski oblast nad vsemi sklepi in nad vsimi žilami njene narodnega življenja. Irski bo lahko rabila svoj jezik, živila svoje versko življenje, njen davčni ustroj bo popolnoma v njenih rokah, ravno tako tudi finance; samo en pridržek je, namreč, da se bo sklenil sporazum, s katerim bo zadržana čim večja svoboda trgovine in prometa med Irsko in Anglijo, katere je njena najboljša odjemalka. Irski bo imela popolno avtonomijo glede solstva in glede vseh moralnih in duševnih koristi svojega plemena. Isto oblast bo imela glede pravosodja, glede vzdrževanja reda, glede poljedelstva, glede cest, glede obrti in dela, glede zdravja in domov svojega prebivalstva ter glede brambe svojega lastnega ozemlja. V okviru svojih obal bi bila v svojem narodnem življenju, v narodnem razvoju in v očitavanju svoje narodnosti v vsakem oziru popolnoma prosta. Posamezne države ameriških Zedinjenih držav sicer imajo doma vrhovno oblast, toda ne uživajo tako širokih pravic. Naši predlogi pa gredo še dalje, ker se z njimi Irski vabi, naj zavzame svoje mesto kot društvenica v veliki skupnosti narodov angleške države, ki jih veže enaka podložnost nam pram kralju.

Se več! Naši predlogi odgovarjajo popolnoma Vaši želji, da veljaj načelo »vlade po privoljenju vladanih« in vsebujejo kot takšni tisto veliko vodilno načelo za uredbo, glede katere se imajo pogajati Vaši poblašenci. To načelo se je najprej razvilo v Angliji. To načelo je velika podlaga ljudskim zastopstvom, a Anglija jih je prva poklicala v življenje. Anglija je razširila to načelo po vsem svetu, a v sedanjem hipu aloni na njem vse življenje velike britanske skupnosti. Ako bi se naslanjali na kako drugo načelo, bi ne bili mogli pozvati irski narod, naj se pride udeleževati te skupnosti, in prepričani smo, da bomo s tem načelom v stanu ozdraviti sedanji nesporazum in doseči trajno združenje, katero bo za Irsko ravno tako častno kakor za druge narode, ki sestavljajo angleško skupnost.

Ker pa trdite, da se odnosi med Irsko in angleško državo dajo načeloma primerjati z odnosi med Nizozemsko ali Belgijo in Nemčijo, mislim, da Vam je treba zopet ponoviti, da so to postavke, katerih ne bo nobena angleška vlada, naj bo sestavljena kakor hoče, mogla nikoli sprejeti. Zahtevajoč, da naj se Irski smatra za kočno neodvisno državo brez nobene dolžnosti napram angleški kroni in brez vsake obveze napram drugim bratskim narodom angleške skupnosti, spravljate na dan zahteve, ki so jih najslavnejši nacionalistični voditelji v zgodovini Irske od Grattan-a do Parnella in Redmonda izrecno obsodili. V nekem svojem stavku, ki je postal slaven, je Grattan rekel, »da je ocean proti ločitvi, a morje proti združitvi«. Daniel O'Connell, najbrže najzgodovnejši med vsemi, ki so branili narodno stvar Irske, je l. 1830. protestiral v dolnji zbornici takole: »Se nikdar noben vladar ni bil deležen tako popolne podložnosti, kakor jo ima sedanji kralj od tistih mož, ki agitirajo na Irskem za odpravo edinosti med Irsko in Anglijo. Ravno tako ni še bilo bolj grobe obrekovanja, kakor je laž, ki pravi, da se hoče doseči popolno ločitev med obema deželama. Ni je večje zmote kot je predpostavka, da se hočemo otresti vezi, ki nas spajajo«. Thomas Davis pa je v nekem svojem do-

Jugoslavija

Kralj Aleksander skoraj ozdravel

PARIZ, 31. Zdravstveno stanje kralja Aleksandra je popolnoma povoljno in zato se ne bo več objavljalo nikako posebno poročilo.

Bolgarska

Bolgari hočejo imeti armado

SOFIJA, 30. Prilikom sklepa poslaniške konference, da se mora bolgarska armada popolnoma razpustiti, se je vršilo v Sofiji veliko javno zborovanje. Bila je sklenjena resolucija, v kateri se naglašja, da je Bolgariji potrebna armada radi notranje in zunanje varnosti države. Dalje se je sklenilo, da se bo pozvalo javno mnenje velikih držav, naj presodi, ali bi ne bilo na mestu blažje postopanje z Bolgarijo. Vlada se pozove, naj naznani resolucijo vladam zavezniških držav in Zvezi narodov.

Slični shodi so se vršili tudi po drugih bolgarskih mestih.

Čehoslovaška

Shod zveze svetovnega bratstva

PRAGA, 31. Shod zveze svetovnega bratstva je bil otvorjen v Pragi ob velikem zanimanju javnega mnenja. Predsednik zveze William Ward, osebni prijatelj Lloyd Georgea, se je v svojem otvoritvenem govoru zahvalil Čehoslovski za bratski sprejem. Naglašal je, da stoji predsednik čehoslovaške republike T. G. Masaryk s svojim idealizmom ob strani velikih pospeševalcev ideje svetovnega bratstva, kakor sta Lloyd George in Smuts, ter je izrazil upanje, v lepo bodočnost tega gibanja. Nato so ameriški, angleški, švicarski, nemški, čehoslovaški in indijski govorniki obrazložili svoje naziranje o svetovnem bratstvu.

Angleški zastopnik Clark in ameriški zastopnik Crane sta povabila odpotovanje, naj ju pridejo obiskati. Shod se nadaljuje.

Čehoslovaška in dogodki v Zapadni Ogrski

PRAGA, 31. »Prager Presse« pravi, da sta čehoslovaška in avstrijska vlada izmenjali svoje misli glede zadnjih dogodkov v Zapadni Ogrski in da se je med obema vladama dosegel popoln sporazum.

Čehoslovaški listi obsojajo novo ogrsko pustolovščino v Zapadni Ogrski kakor tudi dejstvo, da se Ogrska nepošteno obnaša napram mirovnim pogodbam in da jih hoče upoštevati. To je tembolj čudno, ker prosi Ogrska za sprejem v Zvezo narodov. Zadnji dogodki dokazujejo, da vladajo na Ogrskem neodgovorni elementi, ki ogrožajo mir v Srednji Evropi. To dejstvo se bo moralo upoštevati, ko bo Zveza narodov razpravljala o ogrski prošnji za sprejem.

Pogajanja med Čehoslovaško in Poljsko

PRAGA, 31. Čehoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš je odpotoval v Karlove vane, kjer se bo sestel s poljskim zastopnikom Pilcem. Ko se povrne iz Karlovih varov, bo šel v Pariz in nato v Zenevo, da se udeleži dela komisije za spremembo pravil in potem tudi plenarne seje Zveze narodov.

Poljska

Odnosi med Poljsko in Rusijo

VARSAVA, 31. Poljska vlada je poslala Čicherinu noto, v kateri protestira proti temu, da sovjetska vlada krši mir. Poljska vlada opozarja predvsem na organizacijo, ki se imenuje Zakordan, ki jo je ustanovila sovjetska vlada v Ukrajini in ki ji je namen izpodkopavati temelje poljskemu društvu in poljski državi. Nota zahteva, da se imenovano društvo mora razpustiti, ker se širi tudi na Romunskem in v Baltičnih državah. Enako noto je Poljska poslala tudi komisariju za zunanje zadeve ukrajinske sovjetske republike.

Avstrija

Dogodki v Zapadni Ogrski. — Stališče avstrijske vlade

DUNAJ, 31. Uradno poročilo avstrijske vlade od 30. avgusta pravi: Avstrijska vlada je večkrat skušala, da bi došla v zvezo z medzvezniško komisijo v Odenburgu, toda vedno je bila telefonska zveza pretrgana. Se je danes popoldne se je posrečilo avstrijski vladi povedati medzvezniški komisiji svoje stališče. Danes popoldne je prišel tudi po telefonu sklep poslaniške konference, katerega je medzvezniška komisija prejela že 29. t. m. Po tem sklepu bi medzvezniška komisija morala sprejeti Zapadno Ogrsko od ogrske vlade in jo potem izročiti Avstriji. Toda Ogrska ni izročila Zapadne Ogrske in ni dolžnost Avstrije, da bi zasedla Zapadno Ogrsko, temveč mora Avstrija čakati, da Ogrska izpolni svoje obveze in da bodo medzvezniški generali v stanu ji izročiti deželo. Avstrijsko orožništvo mora ostati na ozemlju, ki ga je ogrska vlada označila kot prvi pas, a moralo bi se umekniti samo v slučaju, da bi bilo napadeno od večje moči. V tem slučaju pa bi se morala poslati pojačanja. Avstrijski kancelar Schober je naznanil medzvezniškim generalom, da Avstrija noče rabiti orožja, kar zaupa medzvezniški komisiji.

Kancelar Schober odklanja vsako odgovornost za nadaljne nered.

Protest avstrijske vlade pri poslaniški konferenci. — Zagotovila zavezniških diplomatov

DUNAJ, 31. Avstrijska vlada je poslala poslaniški konferenci protest proti temu, da je ogrska vlada razdelila Bergland v dva pasa, ker je takšna delitev v odkritem nasprotju z mirovno pogodbo. Avstrijska vlada pravi, dalje, da ogrska zahteva po odškodnini v znesku 10 milijard avstrijskih kron nikakor ni utemeljena. Avstrijska vlada izjavlja, da v Odenburgu ne more uvesti avstrijske uprave, ker se v mestu in okolici še vedno nahajajo tolpe majorja Hejssata.

Ob zaključku note pravi avstrijska vlada, da je ukrenila vse potrebno, da se prepreči prelivanje krvi.

»Politische Korrespondenz« javlja, da so bili francoski, angleški in italijanski zastopniki včeraj pri državnem kancelarju in so mu svetovali, naj ne rabi vojaštva, temveč naj se točno drži določb sporazuma in navodil medzvezniške komisije. Naglasili so, da bo vprašanje prišlo čim prej pred poslaniško konferenco ter da mora Avstrija ohran-

bro znanem pismu pisal l. 1845. Wellingtonu sledeče: »Jaz ne zahtevam temeljite odprave takojimenovalnega »zakona skupnosti; hočem, da ostane državni parlament z vsemi državnimi pravici. Jaz zahtevam od vas, da ostane Irsko bremen, pod katerimi izgubila potrpljenje in katera ji polnijo glavo. Jaz zahtevam od vas, da daste Irski senat, ki ga bo v celoti ali deloma volilo ljudstvo, senat, ki bo pobiral carino, davke in druge notranje pristojbine, ki bo skrbel za ceste, poti in železnice, ki bo pospeševal rokodelstvo, trgovino, kmetijstvo in ribarstvo na Irskem, ki bo izdeloval zakone o javni pomoči, o desetini duhovnikov, o agrarni uredbi, o poroti in obtožbah, o volilni svobodi, ki bo vsposodil podjetnost državljanov, dajal prebivalcem priliko, da se ne izobrazijo, ki bo skrbel za to, da se na Irsko povrnejo izseljenci, bo poskrbel delavcem za delo in bo blazil revščino, zločinstvo, nevednost in nezadovoljnost. Nekaj takšnega bi zahteval za Anglijo poleg državnega parlamenta, ko bi bil Anglež, za Wales, ko bi bil Galez, za Škotsko, ko bi bil Škot. Isto zahtevam za Irsko.«

Angleška vlada je ponudila Irski vse, kar so zahtevali možje kakor O'Connell in Thomas Davis, in še več, a za odgovor dobi samo formalno zahtevo, naj Anglija prizna Irsko kot inozemsko državo. Trditve, da nas načelo »vlade po volji vladanih« sili, da moramo smatrati to zahtevo za utemeljeno, kakor tudi trditve, da bi v slučaju, da te zahteve odklonimo, le pretiravali pomen zemljepisnih in zgodovinskih dejstev z namenom, da opravimo našo oblast nad irskim plemenom — vse to se pravi le igrati z besedami. Ni ga političnega načela, naj bo še tako jasno, ki bi se dalo uveljavljati, ne da bi se bilo treba ozirati na zemljepisna in zgodovinska dejstva. Pri ustanavljanju vsakega svobodnega naroda so to omejitve ravno tako potrebne kakor načelo samo. Na te rešnice smo se opirali, ko smo opozarjali na temeljno dejstvo, ki je zemljepisna bližina med Irsko in Anglijo ter dolgo trajni vpliv, ki ga je ta bližina imela v zgodovini kljub velikim razlikam plemena in značaja. Mislimo, da ne bo moglo nikdar priti do trajnega pomirjenja med Anglijo in Irsko, ako si ena drugi ne priznata medsebojne zemljepisne in zgodovinske odvisnosti, vsled katere je za eno in drugo popolna gospodarska in politična ločitev neizvedljiva. Bolje ne bi mogel obrazložiti stališča Angležev v tem pogledu kot s tem, da opozorim na besede Abrahama Lincolna, ki jih je izrekel v svojem prvem odprtem govoru na naslov severnih in južnih držav. Te besede je izgovoril Lincoln pred izbruhom ameriške vojne za ločitev, ki si je prizadeval z vsemi močmi, da bi jo preprečil. »V zemljepisnem pogledu — je rekel Lincoln — se ne moremo ločiti; mi ne moremo zapoditi razne naše skupne ene od drugih in tudi ne moremo napraviti med nami neprehodnega zida. Vsled tega tudi ne bo mogoče, da bi naši medsebojni odnosi bili boljši po ločitvi kakor pred njo. Šli bomo v vojno eni proti drugim; vedno se ne bomo mogli vojskovati in ko se bomo po hudih zgubah nehali vojskovati, ne da bi ne eni ne drugi kaj pridobili, tedaj bodo zopet stopila pred naša čista vprašanja o naših medsebojnih odnosih.«

Jaz mislim, da se pametno ne more trditi, da se slučaj Irse in Anglije razlikuje od gornjega. Mislim dalje, da sem vam prilikom najinih pogovorov kakor tudi v obeh pismih, ki sta sledili najinim pogovorom, jasno povedal, da se ne moremo pogajati o kakih takšnih rešitvi, na podlagi katere bi Irsko ne imela sprejeti našega vabila, naj pristopi k svobodnemu, enakopravnemu in lojalnemu društvu narodov, ki sestavljajo angleško skupnost pod kraljevim žezlom.

Ne bi se radi prenatili pri reševanju zadeve, toda moramo naglasiti, da je nadaljevanje sedanega položaja nevarno. Od raznih strani se opažajo dejanja, ki bodo škodila premirju in ki bodo

povzročila, da se bo premirje prenehalo, ako se bodo ponavljala. To pa bi bilo zares za obžalovanje. Vsled tega nam je nemogoče nadaljevati z enostavnim izmenjavanjem not, kljub temu da smo pripravljene popustiti v vsem, kar bi znalo koristiti stvari miru. Bistveno potrebno je, da se napravi takoj kak dolečen korak po poti, na kateri bi se našla podlaga za nova pogajanja. Zalibog se nam ne zdi, da pomeni Vaše pismo kak napredek v tem smislu.

V pričujočem pismu kakor v vseh drugih mojih pismih sem obrazložil razloge, s katerimi bo moralo biti navdahnjeno zadržanje angleške vlade pri vsakem pogajanju. Ako ste pripravljeni razmotrivati, koliko se ti razlogi dajo sprijazniti s stremeljenji, ki jih Vi predstavljate, se bom rad sestal z Vami ali z Vašimi tovariši.

S spoštovanjem

Vaš David Lloyd George.

Turčija

Grki trdijo, da so zmagali

ATENE, 31. Vsi vojni dopisniki javljajo, da je sovražnikov odpor zlomljen in da se Turki umikajo onstran Samgariosa. Obveščeni krogi izjavljajo, da se operacije razvijajo povoljno za Grke.

Kako sodijo Angleži

LONDON, 31. Iz Smirne poročajo: Bitka, ki se je vnela dne 29. avgusta proti turškim položajem ob reki Sangarios, se nadaljuje. Grško prodiranje je bilo tu zadržano. Turki so dobili pojačanja s Kavkaza. Na sedanjih položajih imajo Turki 60.000 moč pehote. Izgube so ogromne na obeh straneh.

Operacije v Mali Aziji

CARIGRAD, 31. Uradno poročilo od večerj pravi: Zadnje vesti iz notranjosti potrjujejo, da so Grki bili poraženi. Grki so začeli izpraznjevati Eski-Shehr. V svojem obupu so baje zažgali mesto.

Ob sedemdesetletnici dr. Ivana Tavčarja

Te dni je praznoval dr. Tavčar na zelo slovesen način svojo sedemdesetletnico. »Slovenski Narod« je posvetil posebno številko temu dogodku. Prinašamo izvlečke nekaterih spisov njegovih častilcev.

Notar Aleksander Hudovernik:

DR. IVAN TAVČAR.

Oboževan od svojega naroda, spoštovan in ljubljen od svojih prijateljev in somišljenikov, praznuje dr. Ivan Tavčar svojo sedemdesetletnico.

Kaj nam je on to budo mogli v pravi meri oceniti poznejši rodovi. Dolgoletni politični voditelj si je znal pridobiti neomejeno zaupanje svojih somišljenikov, pri svojih političnih nasprotnikih pa globoko spoštovanje. O njem se lahko reče, da ima pač politične nasprotnike, pa nobenega sovražnika. Prevaren in nesebičen politik, ki je zasledoval samo ta smoter, da probudi slovenski narod iz narodnega mrtvila in mu koristi, si je ohranil do starosti čiste roke. Nobena madeža ni na njegovem značaju. Deloval je vsestransko, bil je pisatelj političnih člankov, od časa do časa tudi urednik, spreten feljtonist, med najboljšimi našimi belestirji najboljši. Skrbel je pa tudi za preprosto ljudstvo, kateremu je posvetil svoj Slovenski pravnik, izdan po družbi sv. Mohorja, ki je postal slovenskemu ljudstvu najbolj priljubljena knjiga — prva v tej stroki v našem jeziku.

V politični boj je segel že v mladih letih, ko so Nemci v 70. letih navaliли z vso vehemenco na naš narod ter ga hoteli politično in narodno upropastiti.

Kadar je šlo za našo narodno dobrobit, je bil neizprosno branitelj naših narodnih pravic in si je postavil kot narodni zastopnik nevenljiv spomenik v srcu svojega naroda.

Deloval je v vseh strokah. Prvi sotrudnik pri Moschetovem Slovenskem Pravniku, je glasil pot slovenskemu uradovanju pri javnih oblastih, bil je

navdušen pospeševatelj slovenskega uradovanja.

Deloval in podpiral pa je tudi vsa narodna društva. Naj omenim le Družbo sv. Cirila in Metoda, pri kateri deluje od leta 1910. kot odbornik, od Luka Svetceve smrti pa kot podpredsednik. Hvaležna mu je za njegovo krepko sodelovanje in za marsikateri dobri nasvet, s katerim je pomagal družbinim smotrom. Bil je pač prepričan, kaj pomeni Družba sv. Cirila in Metoda za slovenski narod.

In kaj naj porečemo o dr. Tavčarju kot človeku? Povsod mož z zlatim srcem je otrl marsikatero solzo, podpiral je v prvi meri velikodušno dijake, ki so uživali njegovo gostoljubnost, da so mogli dovršiti svoje študije. Deležni pa so bili njegove podpore tudi taki, ki niso bili njegovega političnega naziranja. Kdor se je zatekel k njemu s prošnjo ali željo, vsakemu je ustregel, če je le mogel.

S ponosom lahko gleda danes naš jubilar na svoje skoraj petdesetletno literarno, politično, javno delovanje. Zato pa želimo vsi njegovi čestitci in prijatelji, da bi še mnogo let zrl na plodove svojega neumornega uspešnega delovanja.

Dr. Ivan Lah:

NAŠ ROMANTIK.

Svoj literarni portret je najbolje podal dr. Tavčar sam v Iz. Cankarjevih »Obiskih«. Ta literarna samozpoved je tako markantna in zanimiva kakor vse njegovo literarno delo. Pisana je jasno in odkritosrčno, da nimamo vzroka, da bi ji do pičice ne verjeli.

Mene je prišla prva strast za pisateljevanje na gimnaziji v Novem mestu, piše dr. Tavčar. »Prišel sem tja v četrty razred, zapustivši Alojzijeveč v Ljubljani. Tedaj sem se čutil nesrečnega in s svetom, kakor je ustvarjen, nisem bil nič kaj zadovoljen. Moje pričanje je bilo, naj bi bil svet čisto drugače ustvarjen, kakor ga je ustvaril gospod Bog. Ali to ni nič novega, naši mladeniči žive gotovo v ravno istem prepričanju! V Novem mestu sem pričel čitati nemške romane najnižje vrste. Čital je v nekem listu fantastičen roman o neki madame v Smyrni. »Takrat sem imel prijatelja četrtolca Mohorčiča, ki je naš razred pregovoril, da smo izdajali svoj list. Mohorčič me je bodril, naj za to imenitno glasilo kaj napišem. In res sem v teku enega meseca napisal nekako novelo, ki je pod imenom »Madame Amalije« zlezla v naše glasilo ter je mojim prijateljem, pred vsem pa meni samemu neizmerno ugajala. Tako pripoveduje dr. Tavčar žaljivo o začetku svojega pisateljskega delovanja.

»Po »Madami Amaliji« se je stvar dalje razvijala. Mislim, da je bilo v šestih letih, ko je neki danes mi nepoznanec, pričel izdajati na Reki leposloven list, katerega ime sem pozabil. Razpisal je nagrado za najboljšo slovensko povest. Imel sem pripravljene rokopiše take povesti iz svoje rojstne vasi, to je iz Poljan na Gorenjskem. Povest je bila jako romantična in za moj okus tudi jako čedna in prikupljiva. Tiskala se je na Reki, ali izšli sta žalibog samo dve številki. Darila zanj nisem prejel in tudi rokopiše se mi ni vrnil, kar mi takrat ni bilo všeč. Danes sem zadovoljen, da je povest »Premola« končala z naglo in nepredvidno smrtjo...

Na univerzi sem pridno pisaril, med tem pa požiral kolikor mogoče vse literature celega sveta, kolikor se jih je dobilo v nemških prevodih.

»Vplival je name »Zvon«, vplivali so name Jurčičevi in Levstikov spisi. Ali vžle temu tudi potem, ko sem prišel v Ljubljano, s tedanjimi vodilnimi slovenskimi nisem stopil v intimnejšo zvezo. Rod iz Poljanske doline je precej visok in za vruga ne pozabi, če je bil po krivici napaden.

»To kar napišem, gladiam in gladiam, kolikor mi je mogoče. Pri tem se ne oziram niti na slovnico niti na grammatiko; pač pa glasno prečitam vsak stavek ter poslušam, kako vpliva na moje uho. Končno ostanem vseskar pri

tisti modulaciji, ki ugaja mojemu posluhu, tako da uganjam na tem polju nekako jezikoslovno muzikalnost.

Zanimivo je, kako označuje pisatelj namen svojega literarnega dela.

»Pisati sem hotel povesti in novele, ne da bi imel pri tem kak poseben namen. Ker me javno mnenje ni vstran potiskalo, sem polagoma zagazil v nekako samoljubje, da moji spisi morda le niso brez vsake cene... Tudi opozicija proti konservativnemu naziranju je živel v meni... Zaljubljene povesti niso bile všeč Jeranu in njegovim somišljenikom, zatorej smo jih s posebno vneto pisali.

In Tavčar je napisal celo polovico Žgurjevih »Šmarnic«.

»Bil sem romantičen — piše dr. Tavčar — in zatorej se še danes ne morem ločiti od tiste visoke poezije, ki je — zame vsaj — vseskar v zvezi z božjo službo po katoliških cerkvah.«

»Boji so bili v literaturi in v politiki strastni in obilokrat tudi surovi, a bile so to nevihte, ki so dostikrat ravnokotno potrebné, kakor so potrebni solnčni dnevi. Da bi v starosti proklinjal, kar smo v mladosti blagoslovljali — to se od mene zahtevati ne more. Brez bojev ni napredka, ga v preteklosti ni bilo in ga tudi v bodočnosti ne bo. Opozicija ali ljubovanje ga je tudi v novejšem času zopet privedlo na slovestveno polje.

Ko je leta 1919. začela izhajati v »Ljubljanskem Zvonu« »Visoška kronika«, jo je slovenska čitajoča publika z veseljem pozdravila in radostno pričakujemo njenega nadaljevanja. S tem je pisatelj podal dokaz, da pravila res dopuščajo »to in ono izjemo«. O dr. jih je dobilo v nemških prevodih.

In zdi se nam, da je bil ravno romantično umetniški ogenj, ona sila, ki mu je ohranila do današnjega dne toliko svežega mladostnega čustva.

Iz one generacije, ki je pod Levstikovim vodstvom vzrastla v naših sedemdesetih letih, in se je oblikovala in razvijala v Stritarjevi šoli, je ostal — poleg starine Stritarja — do naših dni edino dr. Tavčar kot zadnji odmev tega velikega poleta. Večina jih je legla v zgodnji grob, drugi so polagoma utihnili. On pa je sredi viharjev časa in struj vzdržal petdeset let v ospredju duševnega, narodnega in kulturnega slovenskega boja. In če je do danes ohranil svojo svežost in mladost, je to dokaz njegove krepke ustvarjajoče umetniške sile, kajti njegova zadnja dela v ničemer ne zaostajajo za prvimi.

Mobilizacija dela

Govorili smo v »Edinosti« o gospodarskih krizah in o njihovih kapitalističnih rešitvah. Objavljeno je bilo, da more biti kapitalistična rešitev krize le začasna, ker se začne po vsaki taki rešitvi na novo razvijati in provocirati narodno gospodarstvo, ki povzroča nadprodukcijo in novo krizo. Vsled tega je treba iskati drugo pot. Gospodarsko krizo treba rešiti enkrat za vselej. Človeštvo se mora osloboditi ponavljajočih se kriz.

Ako hočemo doseči, da se po prestani gospodarski krizi ne bo pripravljala nova kriza, se morajo odpraviti vzroki, vsled katerih nastajajo krize sploh. Ti vzroki obstajajo v glavnem v tem: vsled velike razlike med pravno vrednostjo in med njeno ceno v trgovini, dobijo kmetje in delavci le pravico do konsuma malega dela onega blaga, ki so ga napravili. Kapitalisti pa ne smejo konsumirati vsega blaga, ki jim ostaja na razpolago, ker bi tako porabili ves svoj kapital in s tem vničili kapitalistično gospodarstvo.

Ko smo govorili o kapitalističnem načinu reševanja gospodarskih kriz, smo omenili, da rešujejo kapitalisti krize s pomočjo posojil in investicij. Posojila dajajo kapitalisti konsumentom naravnost ali pa v obliki državnih posojil, investicijske svote pa se porabljajo za ustanovitev novih podjetij. Na ta način pride denar iz kapitalističnih blagajen v roke konsumentov, ki z njim pokupijo one množine nerazprodanega blaga, ki

so povzročile zastoj industrije in vsled tega gospodarsko krizo.

Položaj v času krize je torej sledeči: na eni strani proletarijat brez dela in brez denarja, ki si ne more kupiti življenjskih potrebščin, na drugi strani pa v rokah kapitalistov življenjske potrebe, ki zamažajo čakajo na kupce. Treba je najti izhod in kapitalisti ga najdejo v sledeči obliki: Oni govorijo proletariatu nekako tako-le: »Vi ste dobili vse blago, ki ste ga imeli pravico zahtevati za vaše delo; za že izvršeno delo vam ne moremo dati torej ničesar več, pač pa vam damo nekaj na račun vašega bodočega dela, t. j. damo vam posojilo.« V slučaju investicij pa mu rečejo približno takole: »Teh predmetov ne boste več delali, ker imamo prevelike nerazprodane množine, delali boste nekaj drugega, zato kar dobite (denar), da lahko konsumirate nerazprodano blago, kar nam bo omogočilo, da zopet odpremo zaprte tovarne.«

Tako postopanje ni pravično, ker bi morali delavci in kmetje imeti pravico, da konsumirajo blago, ki so ga sami napravili. Toda najhujše zlo ne obstoji v tem. Mnogo hujše je nadaljevanje kapitalističnega izkoriščevanja z vsemi svojimi krivicami.

Moglo bi se pa doseči ravno nasprotno. Svote, ki jih dajajo kapitalisti za rešitev gospodarske krize v obliki državnih posojil in investicij, porabile bi se lahko za prehod iz kapitalističnega v družabno gospodarstvo.

Kakor so države naše milijardna posojila za svetovno vojno, ravno tako je mogoče dobiti milijardna posojila za ureditve narodnega gospodarstva: Ugodna razlika bi bila v tem, da vojna posojila niso koristila narodnemu gospodarstvu, marveč so celo povzročila uničenje obstoječih bogastev, dočim bi državna posojila za vzpostavitev narodnega gospodarstva prinesla družbi ogromno korist in ne bi nalagala prebivalstvu novih bremen. Državna posojila za delo bi v nasprotju z vojnimi posojili koristila državnim financam in posameznim državljanom.

Le način vporabljanja teh posojil bi moral biti drugačen, nego ga priporočajo meščanski narodni gospodarji. Približevati bi se moral načinu vporabljanja vojnih posojil. Predvsem bi se morali mobilizirati brezposelni; ta mobilizacija bi se seveda v dveh pogledih bistveno razlikovala od navadne vojne mobilizacije. Prvič bi bila to mobilizacija za delo, drugič bi bila to svobodna mobilizacija; t. j. mobilizirali bi se le oni brezposelni, ki bi se prostovoljno prijavili. Vsi ti mobilizirani dobrovoljci bi se poslali na produktivno delo, in sicer bi se zapričela najprej taka dela, ki so za procvit narodnega gospodarstva najbolj nujna in koristna.

Do tukaj se celo vprašanje pomika po znanem tiru kapitalističnega gospodarstva. Se le sedaj smo prišli do križpotja, kjer se skuna cesta del na dve poti: desno stoji cesta, ki pomeni nadaljevanje kapitalističnega gospodarstva; na levo pa cesta k skupnemu ali družabnemu gospodarstvu. Ako bi se državno posojilo porabilo v to, da bi se delavcem po dosedanem običaju izplačevala plače, bi seveda ostalo vse pri starem! ako bi se pa državno posojilo ne porabilo tako, marveč bi se izposojene milijarde porabile za direktno nakupovanje vseh življenjskih potrebščin pri producentih t. j. pri tovarnarjih in kmetih, in bi te potrebščine država mesto plač razdeljevala med vse mobilizirane delavce, uradnike in njihove družine, potem bi to pomenilo, da smo krenili na levo proti skupnemu gospodarstvu. Zakaj? Zato, ker bi na ta način preskočili in izključili iz narodnega gospodarstva kapitalistično trgovino, ki tvori osnovo kapitalizma.

Način razdeljevanja življenjskih potrebščin med mobilizirane je postranski važnosti in bi se razdeljevanje lahko vršilo po voljačem obrazcu »in natura«, ali bi se pa vršilo no obrazcu svobodne trgovine na ta način, da bi se o tvorile državne zaloge vsakovrstnih življenjskih potrebščin za mobilizirane,

in resničnosti. Ali, nobena pisana listina ne potrjuje, da so govorili resnico in originalne liste jim odrekajo, da bi bili dragoceno prispevali k arheologiji, in to iz enostavnega razloga, da Jukase ne poznajo pisave.

Ravno to sem vam hotel — je odgovoril Pedro Ibanex — povedati, da se ni pisalo za Jukase. Ali pa veste, kako sredstvo s imeli — razun živega glasu —, da so sporu čali in ohranjali spomin na kako dejstvo?

Gotovo. Posluševali so se palčice, opremljenih z nitmi, katerih zapletljaj, vzli, barve, različna dolgost so pomenjali kako besedo, frazo, misel.

Ali — je nadaljeval profesor z izrazom razočaranja —, če hočete iz tega sklepati, da je ovratnica malika nekaj sličnega takim palčicam, bojim se, da se motite. Na vsak način vaša ideja nima zame nikake pomembnosti, tem manj, ker so se pomankljive listine vse izgubile, vsled česar ni možno nikako prirejanje, ki naj bi določilo njihovo pomembnost.

Oprostite — je prekinil vprašane — poznate-li pletenine iz niti, ki zapirajo ustnice tasantov, teh groznih trofej plemena Ibarasov?

Dobro, ali za nas morejo imeti le grafičen pomen.

Gotovo — je odgovoril Pedro Ibanex odločno — in to je najbolj pomembno in kar sem se naučil čitati iz čudnih hieroglifov. Na ta način sem mogel priti do prvotnih virov, ubrajajo poti, o katerih vam bom govoril pozneje. Za sedaj vam zadostuj, da veste, da ima ovratnica železnega malika pomen, ki sem ga jaz razjasnil.

(Dalje.)

PODLISTEK

René Thévenin.

Železni malik

Ranjenci je trebalo ponovnega negovanja, kajti sodelovanje v boju je preveč oslabilo njegove moči, ki jih je vzdrževalo le hipno razburjenje, da je bil blizu smrti.

Toda, nevarnost je bila premagana in Mavricij Tarnier je porabil primeren trenutek, da se je obrnil do ranjenca z vprašanjem, ki bi moglo, po njegovem naziranju, razrešiti toliko dvomov njegovih. Vprašal je po vzroku vsega tistega, kar se je dogodilo v etnografski šoli ter je hotel doznati identiteto tovariša.

Oprostite — je odgovoril oni drugi — ali to je edina točka, o kateri varujem tajnost. Nima pomena za vas, da bi vedeli, kdo sem. Če vam je potrebno kako ime, imenujte me z imenom, pod katerim ste me poznali nekdanj: Pedro Ibanex. To vam zadostuj! Moja osebnost eni z avas ne potrebna, ne koristna: pripada le meni samemu.

Bodi — je odgovoril Mavricij Tarnier resignirano — ali, povejte mi, zakaj vam je bilo toliko na tem, da bi imeli železnega malika in zakaj ste ga hoteli ukrasti.

Ni mi bilo radi malika samega na sebi — je odgovoril oni, ki ga bomo odlešeli imenovali Pedro Ibanex — hotel sem na vsak način priti do tega, da bi pročitil ovratnico iz niti, ki jo je imel kip okolo vratu. In ker ste mi prepovedali, sem zasledoval svoj namen kakor sem mogel.

— Kaj ste storili?

— Ali ne veste? Porabil sem trenutek čuvaje raztrešenosti, razbil steklo, vzel kip ter se polastil zaželjenega predmeta.

— Kako ste mogli razbiti vetrino! Kosi stekla so padli v notranjost.

— Ne poznate teh podrobnosti. Prav gotovo sem vrgl kose iz vetrine, ko sem potegnil mali kip k sebi.

— Kako ste pa mogli priti v moj laboratorij in skriti malika?

— V vaš laboratorij? Ne razumem.

— Našel sem zopet malika v zaboji, ki je sta v kotu laboratorija poleg mojega kabine. Vi ste ga prenesli tjakaj.

— Ne — je odgovoril Pedro Ibanex odločno —, zadovoljil sem se s tem, da sem vzel malika iz steklene omare in da sem mu znel z vratu ovratnico iz niti. Zagotavljam vas, da po moji roki kip eni prileži iz dvorane.

— Ali govorite resnico?

— Nič bi mi ne koristilo, če bi vas hotel varati.

Tovariša sta območnila. Mavricij Tarnier je nekoliko trenutkov razmišljal in je potem povzdignil glavo, nadaljeval:

— Dobro. Kameje razjasnimo to in mnoge druge stvari. Sedaj k glavni točki. Kaj namerjete z ovratnico? Zakaj je toliko važnosti za vas, da jo imate?

Izprašane ni odgovoril takoj. Privzdignil se je in popravil na ležišču. Upri je v izpraševalca zasenečen in globok pogled ter rekel:

— Poslušajte me!

Mavricij Tarnier se mu je približal, a oni drugi je nadaljeval:

— Nisem vam povedal in vam gotovo ne povem nikdar, kdo da sem. Denimo sledeč, da

bi bil jaz kak pustolovec, potomec junaških banditov, tistih osvajevalcev stare Španjarske, ki so svojačeno padli na to deviško zemljo. V dvojnem jim sličim: siromaštvo in strast, ki me navdušuje, mi ukazuje, ki je neodklonljiva, rekel bi ji: žej za zlato.

— Siromak? — je vskliknil Mavricij Tarnier.

— Torej ste hoteli prevariti me, ko ste mi v zameno za malika ponujali — srečo!

— Nisem lagal — je odgovoril Pedro Ibanex — le namigaval sem, a se na kako sedanje bogastvo, marveč na izredno bogastva bodočnosti, ki stremim po njih in sem uverjen, da jih dosežem.

— S kakim sredstvom?

— Z vsakim: slabim ali dobrim, naj bo možno, ali ne. Tudi s tatvino, če bi bilo potrebno, z zločinom, če ne bi šlo drugače.

Mavricij Tarnier ni mogel potajiti kretnje, ki je sovajala grenko začudenje. Sinila mu je v glavo nova misel. Vstal je kričaje:

— Med nesramna sredstva pritegujete torej tudi zločin ubrabanja dekleta očetu, in to v namen, da bi dobili v zameno izdatno odkupnino?!

— Kaj hočete reči s tem — je rekel Ibanex v iskrenem začudenju.

— Mari ne veste, da je bila hiš Petra Desrochese ubrabanja? Ali niste vi izvršili napada?

— Hiš Petra Desrochese, ki me je bila sprejela na posestvu S. Rose? Ubrabanja? Od koga? Kdaj se je dogodilo to? Prisegam vam, da nič ne vem.

V njegovih besedah je bil tak naglas iskrenosti, da je bil izključen vsak dvom. Mavricij Tarnier je razumel to. Pedro Ibanex se je dvignil s ležišča in je, približavši se profesorju, vskliknil:

Iz Postojne. V nedeljo, dne 28. t. m. je na svojem službenem potovanju posejil Postojno vojni minister Gasparotto. Tukajšnji zastopniki občine ter drž. poslanec g. Lavrenčič so bili pozvani ob 9. dop. na tukajšnji civil. komisariat. Vojni minister se je razgovarjal z zastopniki občine ter jih pozval, da izrazijo želje, ki jih imajo. Naprosil se je minister, da bi po možnosti postavil zgradbo toliko potrebne vodovoda in je zgradbo ceste na Idrijo, pri katerem delu naj se upoštevajo domači podjetniki in domače delavstvo. Gospod Lavrenčič je poprosil za telefonsko zvezo ter železniško progo Postojna—Vipava—Gorica. Omenjeno bodi, da je minister poudarjal, da je naše ljudstvo pridno, delavno, pohlešno, inteligentno, da mu je treba pustiti vse običaje, navade in šege, ki jih ima in da jih nemožno nadalje živiti, in sicer v večji meri, nego jih je pod bivšo Avstrijo. Značilno je, da so vsi predstavniki vlade opetovano poudarjali, da je treba spoštovati naše običaje in navade ter z ljudstvom lepo ravnati, da si pridobi država ljubezni in spoštovanje. Izvrševatelji teh želj in ukazov, podeljeni komisariji in drugi javni funkcionari pa ravnajo ravno nasprotno.

Vesti iz Istre

Iz Kozine. Pevsko in bralno društvo »Veneč« priredi v nedeljo, 11. septembra (in ne osmega) svojo veselico. Povabljeni društva, ki bi hotela sodelovati, so naprosena, da to prijavijo najkasneje do 3. septembra. Navedeno naj pesem in nje besedilo.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Nab. pola 507 Jos. Bertok-Bertoki 7, 146 L in 150 nemško avstr. kron nepr., slabi igralci na zeleni mizi 23, Lj. Nešič 100, N. N. 10, N. N. 25, N. N. 3, Andrijaš-Kokoli, nabral na veselici v Matenjavi 162, več Postojančanov za voz iz Matenjavi 23.
Zadnji izkaz 126.793/75 L, 1497/50 din., 1000 rubljev, 300 nepr. kron, 1 dolar in 1/10 marke.
Skupaj: 127.287/75 L, 1497/50 din., 1000 rubljev, 450 nepr. kron, 1 dolar in 1/10 marke.

Gospodarstvo.

Obiskovalcem ljubljanskega velesejma v vednost! Vinski sejem v Ljubljani. Povodoma trgovsko-obrtnega velesejma v Ljubljani od 3.—12. septembra t. l. priredi vinski in sadjarski odsek slov. kmetijske družbe v Mariboru vinski sejem v zvezi z veliko razstavo vin iz cele Slovenije. Zastopani bodo vsi vinski okraji z najznamenitejšimi vini letnikov 1917, 1919, in 1920. Prijavljeno je nad 60 udeležnikov-producenitov z nad 150 vrstami raznih slovenskih vin. Razstava se vrši na velesejmskem prostoru v kmetijski paviljonu, v katerem se bodo dobivale tudi poskušnje v majhnih kozarčkih od vsakega razstavljenega vina proti zmerni odškodnini. Na podlagi vzorcev se bodo tudi lahko sklepale vinske kupčije!

Ker bo prireditelju nudila takorekoč celotno sliko vinskih pridelkov iz Slovenije, od najnavadnejšega do najboljšega vina, se vsi p. n. vinski trgovci, krčmarji in vinotičilci iz cele Jugoslavije in sosednih držav, posebno pa iz bratske Čehoslovaške in Poljske prijazno vabijo, da posetijo vinski sejem in se uče poznati izborne jugoslovenske vinske kvalitete. Ravno tako prijazno povabljeni so pa tudi vsi konsumenti in čistilci izborne vinske kapljice, da se sami prepričajo, kaj premore slovensko vinogradništvo.

V zvezi z vinskim sejmom, ozir. z vinsko razstavo, priredi imenovani odsek na veseljem prostoru velesejma v dveh paviljonih svojo vinsko točilnico, kjer se bodo točila za čas velesejma najboljša slovenska vina za brezkonkurenčne cene (tudi buteljke iz vinskega sejma se bodo prodajale.)

Prireditel vinarskega in sadjarskega odseka Maribor obeta nuditi, kar se tiče organizacije, nekaj novega in bo gotovo največja privlačna sila ljubljanskega velesejma.

Koruzna focsary, letošnja, zdrava, suha v vrečah franko vagon Trst po L 110 kvintal se dobiva pri Tržaški kmetijski družbi, Via Fabio Filzi 10.

Tomazeva žlindra. Goriška zveza ima razne ponudbe. Zdi se, da bo cena 40—50 lir za 100 kg. Zadruga naj nam čim prej pošlje pismena naročila. Rad bi enostavnega razpisovanja želimo oddati, če le moremo, po cele vagone. Zadruga, ki ne potrebuje cele vagone, naj se pomenijo s sosednjimi zadrugami. V naročilu mora biti navedena železniška postaja, kam naj blago pošljemo.

Superfloc stane tudi 40—50 lir 100 kg. Trst. Vzorci na razpolago v našem uradu. Cene 113—115 lir prosto vagon Trst. Naročila se izvršijo takoj.

Pšenična moka furlanska se nam ponuja po razmeroma ugodnih cenah.

Za kmetijske stroje, orala, stiskalnice, grozdne mline, mlekarne potrebščine itd., sprejemamo naročila. Ceniki na razpolago v naši pisarni: Gorica, Corso Verdi 32/l. — Načelstvo Goriške zveze.

Nepovoljno stanje izvoza barve iz Nemčije. Po statistikah, ki so bile pred kratkim objavljene, je Nemčije izvozila v prvih desetih mesecih l. 1920, 82.600 ton barvilnih snovi. L. 1913. je ta izvoz znašal v istih mesecih 227.000 ton. Skupna vrednost izvoženih barvil v omenjeni dobi se ceni na 2.800.000.000 mark v papirju, t. j. 39% vrednosti vseh nemških kemičnih izdelkov. Iz teh števil je razvidno, da je izvoz barvil po vojni znatno manjši, kot je bil pred vojo.

V istem času l. 1920. je znašal izvoz anilinskih barvil 14.470 ton nasproti 64.288 tonam iz l. 1913. Vrednost izvoženih anilinskih barv se ceni na 142.000.000 mark v zlatu. (Četrtna vrednost anilinskih barv, ki so bile izvožene v januarju, se je ceni na 1.600.000.000 mark v papirju.)

Sledeče številke kažejo, v kakšnem razmerju je bil izvoz anilinskih barv iz Nemčije v imenovani dobi l. 1920. z izvozom v isti dobi l. 1913. Izvoz je znašal: v Italijo: l. 1913. 4.100 ton, l. 1920. 1.257 ton; v Zedinjene države: l. 1913. 13.855 ton, l. 1920. 338; v Avstrijo: l. 1913. 5800 ton, l. 1920. 741 ton; v Anglijo: l. 1913. 11.000 ton, l. 1920. 970 ton; v Čehoslovaško: l. 1920. 2.335 ton; na Kitajsko: l. 1913. 8.500 ton; na Japonsko: l. 1913. 3500; v Indijo: l. 1913. 3800 ton; v Belgijo: l. 1913. 2500 ton, l. 1920. 790 ton; v Rusijo: l. 1913. 1100 ton; na Nizozemsko: l. 1913. 1400 ton, l. 1920. 1047 ton; v Francijo: l. 1913. 1400 ton, l. 1920. 670 ton; na Švedsko: l. 1913. 900 ton, l. 1920. 893 ton; v Švico: l. 1913. 784 ton, l. 1920. 464 ton; na Špansko: l. 1913. 656 ton, l. 1920. 477 ton; v Brazilijo: l. 1913. 627 ton; v Meksiko: l. 1913. 543 ton; v Kanado: l. 1913. 443 ton; na Turško: l. 1913. 437 ton, l. 1920. 193 ton.

Razen na gori omenjena tržišča so se prodale gotove količine nemških anilinskih barvil tudi v Alzacijo in Lotaringijo, v Baltične države, v Azijo, v Srednjo in Južno Ameriko. Alizarinovi barvil se je izvozilo v prvih 10 mesecih l. 1913. 11.040 ton v vrednosti 21.500.000 mark v zlatu, dočim je bilo v isti dobi l. 1920. izvoženo le 2.810 ton v vrednosti 253.000.000 mark v papirju.

Izvoz alizarinovi barvil v Italijo je znašal l. 1913. samo 189 ton in se v l. 1920. ni vzdignil nad 170 ton.

Izvoz katramovnih izdelkov, (naftalina, karbolna kiselina itd.) ter anilina in anilinskih soli je znašal v prvih desetih mesecih leta 1920. 1573 ton v vrednosti 38.000.000 mark v papirju.

Iz teh števil je razvidno, da je izvoz anilinskih in alizarinovi barvil iz Nemčije v lanskem letu naravnost brezpomemben. Največje količine tega blaga je šlo na Čehoslovaško in Nizozemsko, dočim je izvoz v Ameriko in Anglijo, ki sta bili pred vojo glavni odjemalci, popolnoma zastal.

Kako je treba razlagati ta pojav? Njegovi vzroki so v gospodarski politiki zavezništva in Zedinjenih držav. Dočim je imela Nemčija pred vojo nekaj monopol izdelovanja kemičnih barvil, se je po vojni ponudila Angliji in Ameriki zelo ugodna prilika, da izkoristijo splošni zastoj nemške izvozne trgovine in da se kjer le more, napravijo neodvisne od nemške industrije. In res sta ti dve državi razvili doma to industrijo v ogromni meri.

Nemški industrialci so sprito tega položaja zelo vznemirjeni. Gornje številke so tem bolj vznemirljive, ker so v njih zapopadene tudi tiste količine, ki jih je Nemčija dala zavezniškom na račun vojne odškodnine.

Kako se bo izvoz nemških barvil razvil v bodočnosti, je težko reči. Nemški strokovnjaki na polju kemične industrije so izdelali poročilo, v katerem je rečeno, da se opazja rastoče zanimanje za nemško blago te vrste na Nizozemskem, na Daljnem vzhodu in v južni Ameriki. Treba pa je naglasiti — kakor pravi omenjeno poročilo — da gre gotovo mnogo barvil, ki se prodajajo na inozemsko, potem z Nizozemskega v Zedinjene države, na Angleško, Francosko in Italijo.

TRŽNE CENE.

Trst, dne 31. avgusta 1921.

Fižol nov	—	4.—
Bočice	—	2.—
Krompir	—	80.—
Glavna zelje	—	1.—
Paradižniki	—	1.20
Radik	—	2.20
Kumara	—	1.80
Fižol v stroju	—	—
Malancane	—	1.—
Cebula	—	1.—
Citrona	—	30.—80
Jajca	—	65.—70
Sadje:		
Breskve	2.—	5.—
Hruške	2.80	3.20
Fige	1.—	1.60
Grozdje	2.80	3.—
Jabolka	2.—	—
Ceplje	1.80	2.—

Borzna poročila.

Trst, dne 31. avgusta 1921.

Jadranska banka	275
Cosulich	333
Dalmatia	272
Gerolmich	1400
Libera Trieste	440
Lloyd	1440
Lussino	709
Martinioli	165
Oceania	300
Premia	370
Tripcovici	328
Ampela	615
Cement Dalmatia	322
Cement Spalato	307

Tuja valuta na tržaškem trgu

avstrijsko-nemške krome	2.30	2.40
čehoslovaške krome	27.50	28.50
dinarji	54.—	54.—
lejl	27.—	27.50
marke	27.—	28.50
dolarji	23.70	22.90
francoski franki	179.—	180.—
švicarski franki	392.—	394.—
angleški funti papirnat	85.—	86.—
angleški funti, zlati	105.—	106.—
napoleoni	89.75	90.25

Mira Šotoľa

Ing. Pericle Sapunzachi

kr. gozdni oskrbnik

poročena

V IDRJI, dne 27. avgusta 1921.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina l. 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina l. 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

KUPUJEM vreče. Zaloga via Solitario 21, Marija Bubnič (blizu bolnišnice). 1560

MLADENIČ popolnoma izurjen v trgovini, lepe zunanosti, se želi priženiti k boljši trgovini, z gospodično ali vdovo. Cenjene ponudbe če morete s sliko pod A. B. na upravništvo. Tajnost častno zajamčena. 1561

TRGOVSKI pomočnik, 24 let star, popolnoma vešč vseh poslov v trgovini išče mesta. Ponudbe pod »Goramin« na upravništvo. 1562

SPREJME SE učenec v manufakturno trgovino. Pojasmila: Štefan Štekar, trgovec, Ajdovščina. 1566

DEČKA, brez starišev, zdravega, in močnega, 13ih let, bi se rado oddalo v uk kakšnemu boljšemu mojstru mizarske ali ključavničarske stroke. Eventuelno se ga odda tudi za svojo. Prijazne ponudbe na upravništvo pod »Mizar«. 1567

DEKLICO, staro 14 let, zdravo, močno, s primerno šolsko izobrazbo, bi se rado oddalo v uk v kakšno boljšo trgovsko hišo. Prijazne ponudbe na upravništvo pod »Trgovka«. 1568

DVA HRVATSKA učitelja iščeta stanovanje s hrano za mesec dni, pri jugoslovenskih družini v Trstu. Ponudbe pod »Učitelja« na upravništvo. 1563

KJOSK (kafet) v svetli hišni veži, prometne šentjakobske ulice, se odda v najem čevljarju ali drugemu. Pojasmila v ulici Molino a vento 5, trgovina jestvin. 1564

NOVE postelje 120 L, vzmeti 70.—, žimnice 50.—, ponočne omarice, chiffonier, popolno sobo, prodam po ugodni ceni. Fondaria št. 3. 1569

SPREJME SE dobro izvežban sedlarski pomočnik. Fran Didic, sedlar, Idrija. 1517

SREBRNE krome in goldinarje plačam po najvišjih cenah. Salonicchio. Trst, Piazza S. Caterina 3 III. 1544

VINO, belo in črno istrsko se vdobi po dnevnih cenah na drobno in debelo na Opčinah pri R. Malalanu 386. 1545

KOLAR išče 2 izučena pomočnika. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Franc Bevk, Sv. Križ-Cesta 122. 1549

KRONE, srebrne, zlate plačam po najvišji ceni Pertot, S. Francesco 15, II. nad. 1551

PRODA SE radi družinskih razmer v Kor- tah pri Izoli vse kovaško orodje. Josip Benčić, Korte. 1556

STARO ŽELEZO, lito in druge kovine kupujem velike in majhne partije. Mihevič, via S. Francesco 10. 1557

KROJAČNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Arsio št. 34, III. nad, je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

NAZNAJAM slavnemu občinstvu, da sem poleg delavnice odprla tudi salo za izdelovanje zim- skih oblek in letne plašte ter raznovrstne oble- ke. Priporočam se za obilen obisk. A. Mer- molja Rieger, ulica Commerciale 3. 586

ZLATO in srebrne krome plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

POZORI Srebrne krome in zlato po najvišjih cenah plačujem edini groist Belleli Vita, Via Madonna 10, I. 38

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX. Ottobre 14. (37

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nad. 41

KRONE, goldinarje in srebro, plačam po zvi- šanih cenah. Francesco Buda, Via Scalatina št. 1. Pozor na naslov! 41

ZAHVALA.

Globko ginjeni po izrednih dokazih prijatelj- stva in sočutja ob priliki nesolomestljive izgube našega ljubljene sina J

Pavla Bačer

izražamo največjo hvalečnost vsem blagim osebam ki so bodisi za podarjene cvetlice in vence, za spremstvo k večnemu počitku ali na katerikoli način izkazali zadnjo čast blagemu pokojniku.

TRST, 1. septembra 1921.

702

Zaljubljeni ostali.

Dva tovarna

AVTOMOBILA

znane Saurer in Fiat 18 HL

ima na prodaj

Mlekarna v Hrušici

pri Podgradu v Istri.

ALOJZIJO POVH

Trst, telefon št. 3-29
Piazza Garibaldi 3 (pri barju)

Ker potrebujem večjo množino srebra, je plačam po najvišjih cenah.

PRAKTIKANT

že nekoliko vpeljan v lesno industrijo,

sesprejmetakoj.

Ponudbe s pogoji pod »PRAKTIKANT« na upravništvo lista. 687

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.

K. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. št. 24

Avtomobilna črta Trst - Volosko - Reka

Urniki od 1. julija 1921

Lir	Tja	ODHOD	Nazaj	Lir
3.80	7.40	Trst (P. Oberdan)	12.—	23.35
6.90	8.10	Bazovica	11.25	23.00
7.50	8.15	Kozina-Herpelje	11.—	23.35
8.75	8.25	Tublje	10.50	20.45
9.45	8.35	Materija	10.40	20.10
10.20	8.45	Markovščina	10.30	18.70
11.05	8.50	Gradišče	10.20	17.85
12.—	9.—	Obrov	10.10	16.95
13.—	9.10	Hrušica	10.05	16.05
14.—	9.15	Podgrad	10.—	15.85
15.55	9.25	Račice	9.55	14.25
16.55	9.35	Starad	9.45	13.25
17.75	9.45	Pesjak	9.35	11.65
18.75	9.50	Sapjane	9.05	11.05
19.75	10.—	Rupa	8.10	10.—
20.50	10.20	Permani	8.30	7.25
21.60	10.30	Jurđani	8.20	6.15
22.25	10.35	Masli	8.05	5.40
23.—	10.45	Juščič	8.—	4.30
25.35	11.—	Podgrad	7.30	3.—
28.85	11.45	Reka (Pri C. Batišči)	7.—	—

Trst Podgrad

Lir	Tja	ODHOD	Nazaj	Lir
3.80	16.30	Trst (P. Oberdan)	9.30	13.—
6.90	17.10	Bazovica	9.—	10.20
7.50	17.35	Kozina-Herpelje	8.40	7.50
8.75	17.50	Tublje	8.25	6.60
9.45	18.—	Materija	8.15	5.35
10.20	18.10	Markovščina	8.05	3.85
11.05	18.20	Gradišče	7.50	3.—
12.—	18.30	Obrov	7.45	2.10
13.—	18.40	Hrušica	7.40	1.20
		Podgrad	7.30	—

ŠIRITE „EDINOST“

DREOSI & Co

Trst — Piazza Oberdan 1 — Trst

Zaloga železnin in kuhinjskih potrebščin — Izbera ročnih strojev za drobljenje mesa — Tehnice, šape, lopate, vile, škropilniki, krtače za konje in vole itd.

po zmernih cenah

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

Izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20

Samo na debelo za preprodajalce.

Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecia, Lift, različni glav- niki, špaga, dišča mila, kratače, vzmetne zaponke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pismen papir i. t. d. po dnevnih cenah.

S. Nicolo 19 GIACOMO LEVI S. Nicolo 19

LEPO POSESTVO

V prometnem kraju blizu Celja in zdravi- višča, pri katerem je trgovina, mesarija, kavarniška koncesija in tobačna trafika se z vsem inventarjem in živino

proda.

Pojasnila daje g. FERDINAND DEČ- MAN, Celje Gosposka ulica št. 34.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.